

Socialinių partnerių darbų saugos konferencija

Sveikame kūne – sveika siela

Rūpinkimės tais, kurie rūpinasi mumis

LIETUVOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAMS NUSTATYTOS ERGONOMINIŲ RIZIKOS VEIKSNIŲ LEMTOS PROFESINĖS LIGOS

Nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų skyriaus vyriausioji darbo inspektorė Rita Zubkevičiūtė

2018-05-23

Direktyva 89/391/EEB

Dėl priemonių įgyvendinimo siekiant pagerinti darbų saugą ir darbuotojų sveikatos apsaugą

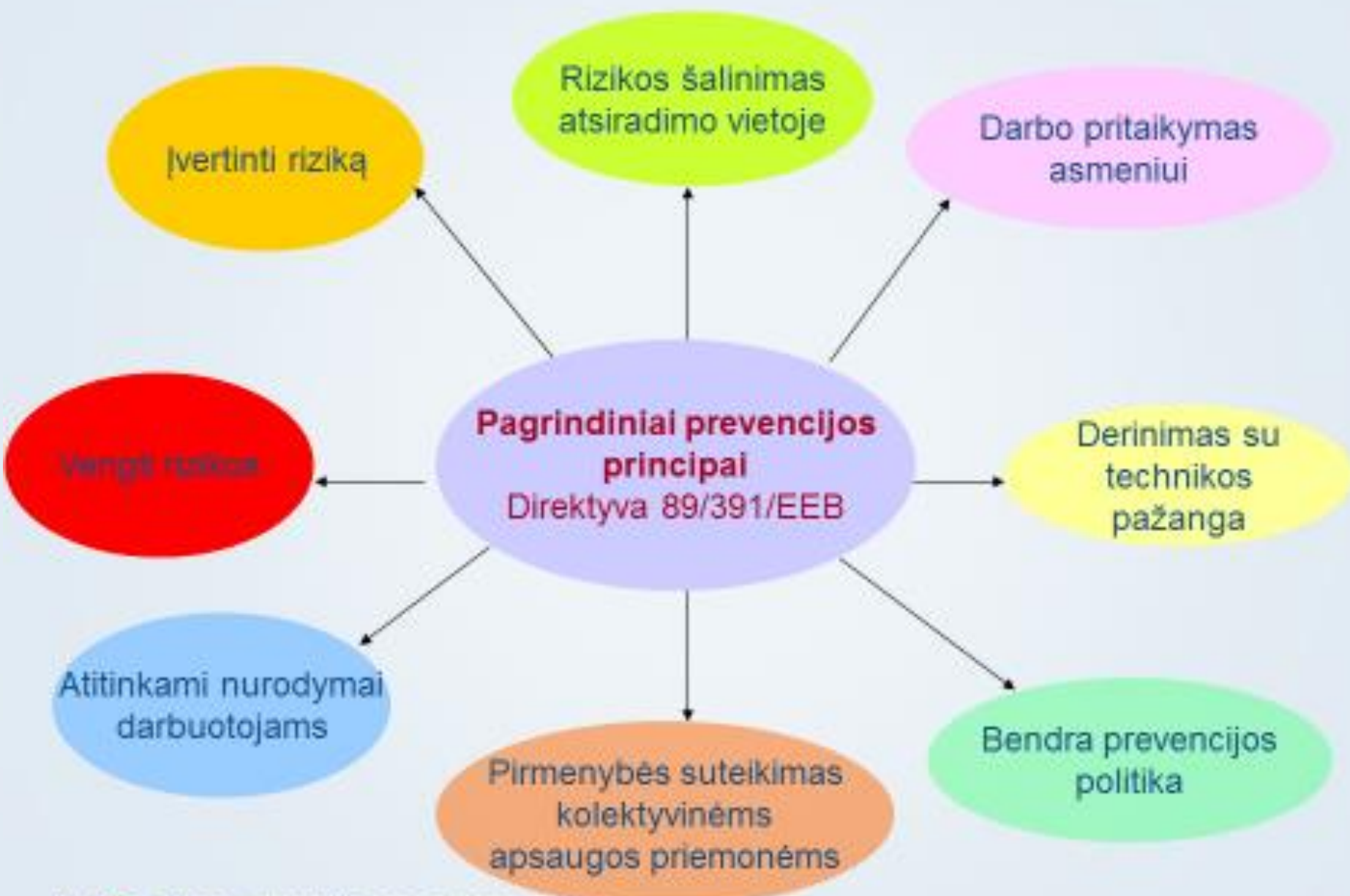
5 Straipsnis. Darbdavys turi užtikrinti darbuotojų saugą ir sveikatą visais aspektais, susijusiais su darbu

**Nacionaliniai
teisės aktai**

LR Darbo kodeksas 158 straipsnis

1. Kiekvienam darbuotojui turi būti sudarytos tinkamos, saugios ir sveikatai nekenksmingos darbo sąlygos, nustatytos Lietuvos Respublikos **darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme**

Veiksmų planas

1

Vengti
rizikos

2

Mažinti
riziką

3

Mokyti
personalą

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS ĮSTATYMAS

25 straipsnis. Darbdavio pareigos sudarant saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas

- 1. Darbdaviui atstovaujantis asmuo, įgyvendindamas darbdavio pareigą sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas:
- 1) darbo aplinka atitiktų darbuotojų saugos ir sveikatos ...
- 2) profesinės rizikos vertinimą ...
- 3) aprūpina kolektyvinėmis, asmeninėmis apsaugos priemonėmis...
- 4) darbuotojai įsidarbindami gautų visapuse informaciją ...
- 5) tvirtina darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas...
- 6) organizuoja darbuotojų instruktavimą ...
- 8) darbuotojų darbo ir poilsio laiką...
- 9) organizuoja privalomus darbuotojų sveikatos patikrinimus...
- 10) perkelia darbuotojus į kitą jų sveikatą atitinkantį darbą...
- 16) atlieka kitas pareigas ir įgyvendina reikiamas priemones, sudarydamas darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas...

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS ĮSTATYMAS

34 straipsnis. Darbuotojo teisės

Darbuotojas turi teisę:

- 1) reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninėmis apsaugos priemonėmis, kai kolektyvinės priemonės neapsaugo nuo rizikos veiksnių poveikio
- 2) sužinoti apie darbo aplinkoje esančius sveikatai kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksnius
- 3) susipažinti su privalomų sveikatos patikrinimų rezultatais...
- 4) pats tartis su padalinio vadovu, dėl darbuotojų saugos ir sveikatos gerinimo
- 5) atsisakyti dirbti, jeigu yra pavojus darbuotojų saugai ir sveikatai...
- 6) reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų
- 7) iškilus klausimų dėl saugos ir sveikatos būklės darbo vietoje kreiptis ...

Direktyva 89/391/EEB

Dėl priemonių įgyvendinimo siekiant pagerinti darbų saugą ir darbuotojų sveikatos apsaugą

Būtina atsižvelgti į „žmogaus“ veiksnį darbe, ypač įrengiant darbo vietas, parenkant darbo priemones, darbo ir gamybos metodus, bei sumažinti neigiamą poveikį sveikatai;

Specifinės direktyvos
įgyvendinančios
str. 16 §-1

Direktyva
90/269/EEB

(krovinių tvarkymo rankomis)

Nacionaliniai
teisės aktai

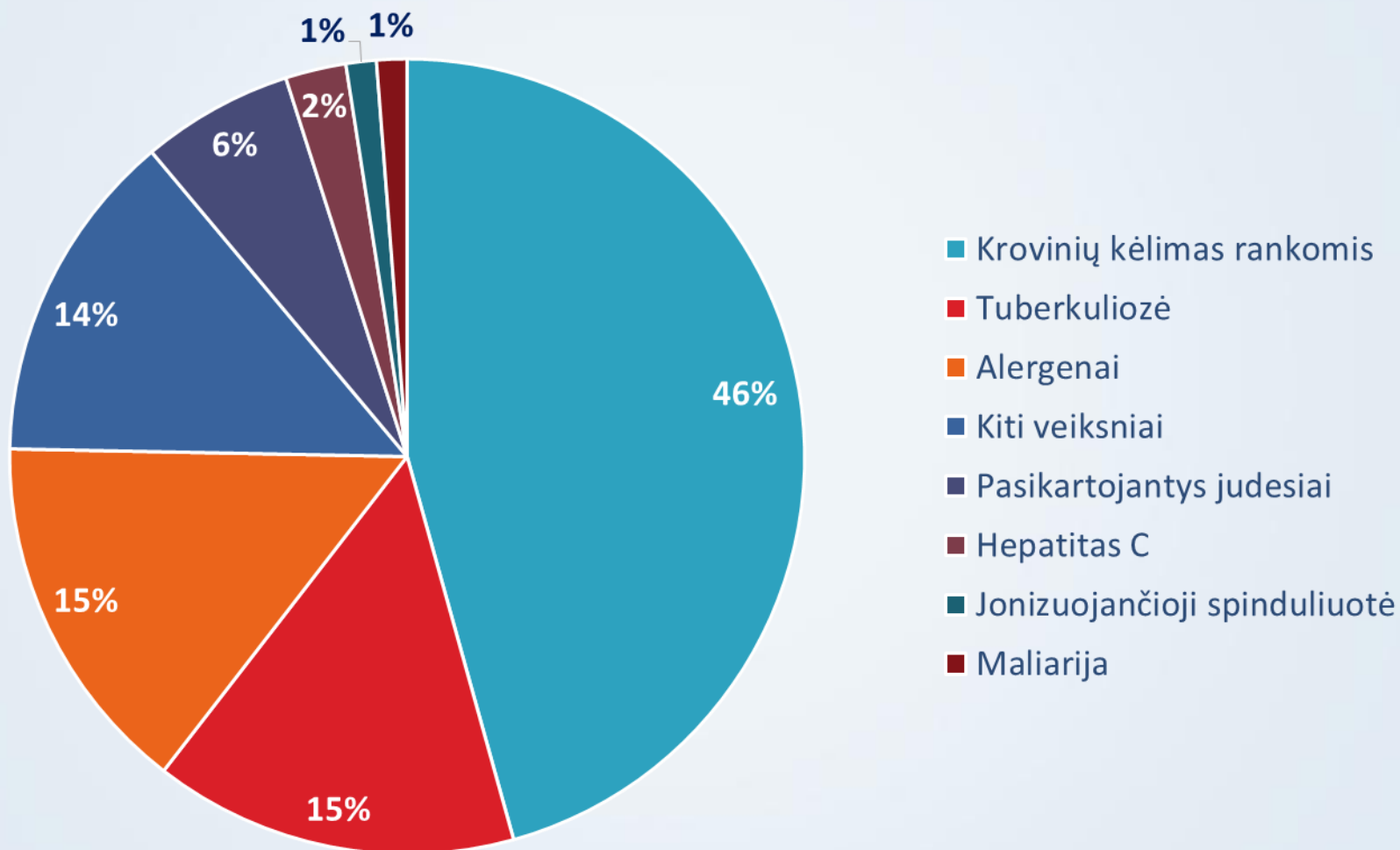

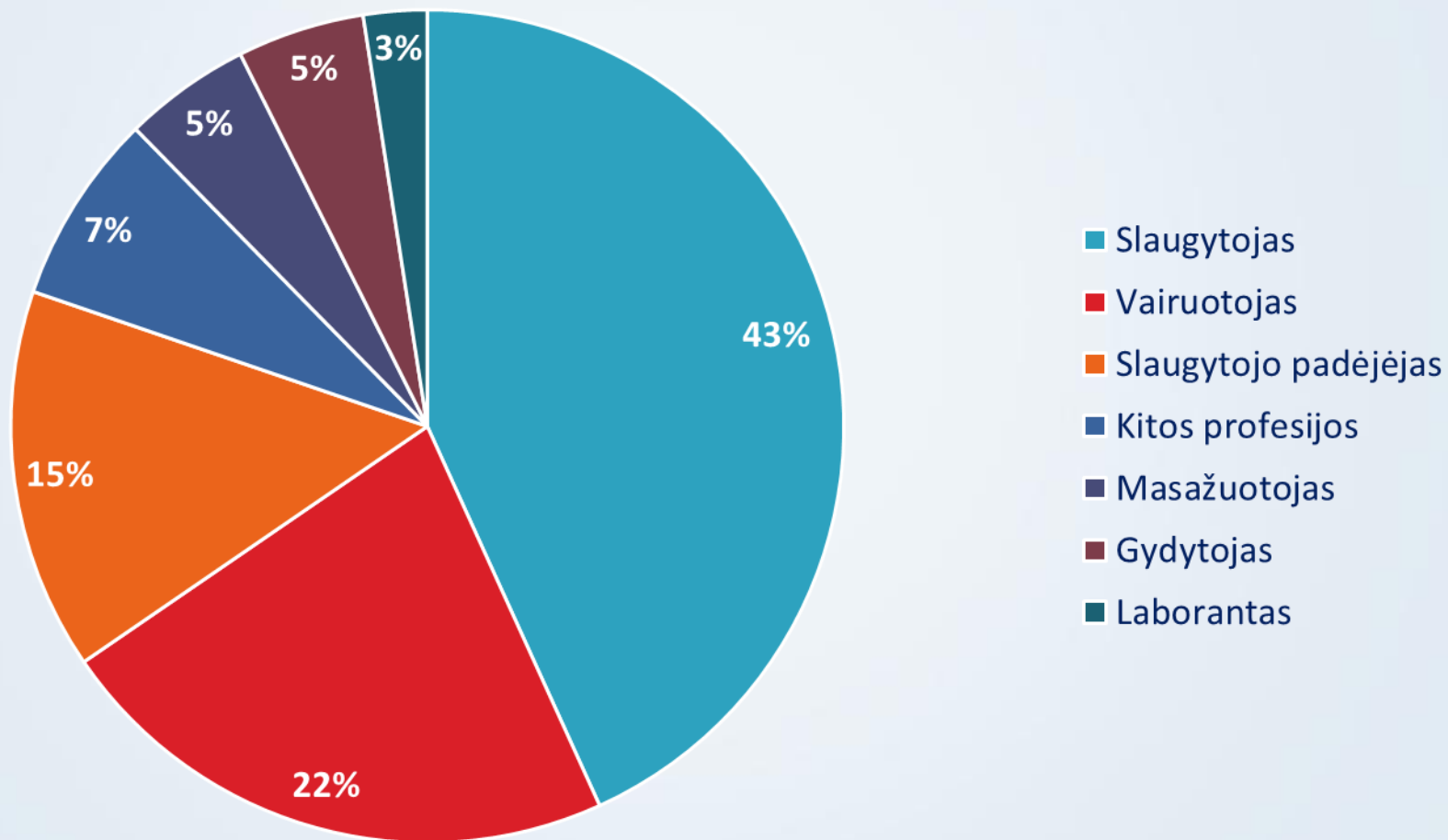
Profesinių ligų dinamika 2008 - 2017 m.

Profesinių ligų priežastys

Profesinių ligų pasiskirstymas pagal profesijas

Atlikti įmonių patikrinimai ir apklausos 2006 m. ir 2017 m.

	2006 m.	2017 m.
• Ar darbuotojai susipažindinti kaip saugiai kelti krovinį rankomis?	60%	96%
• Ar įmonėje naudojamos pagalbinės priemonės krovinų tvarkymo rankomis darbui palengvinti?	53%	93%
• Ar naudojamos asmeninės apsaugos priemonės apsaugančios darbuotoją nuo nugaros sužalojimo?	15%	68%
• Keli darbuotojai kelia pacientą dienišėje pamainoje?	2	2
• Keli darbuotojai kelia pacientą naktinėje pamainoje?	1 - 2	1 - 2

Vyriausiųjų darbo inspektorių komitetas (angl. SLIC), kurio atstovai dirba visose Europos Sąjungos valstybėse narėse, 2012 m. vykdė kampaniją, susijusią su psichosocialiniais klausimais. Kampanija buvo vykdoma šiuose sektoriuose:

Sveikatos sektorius, socialinė rūpyba

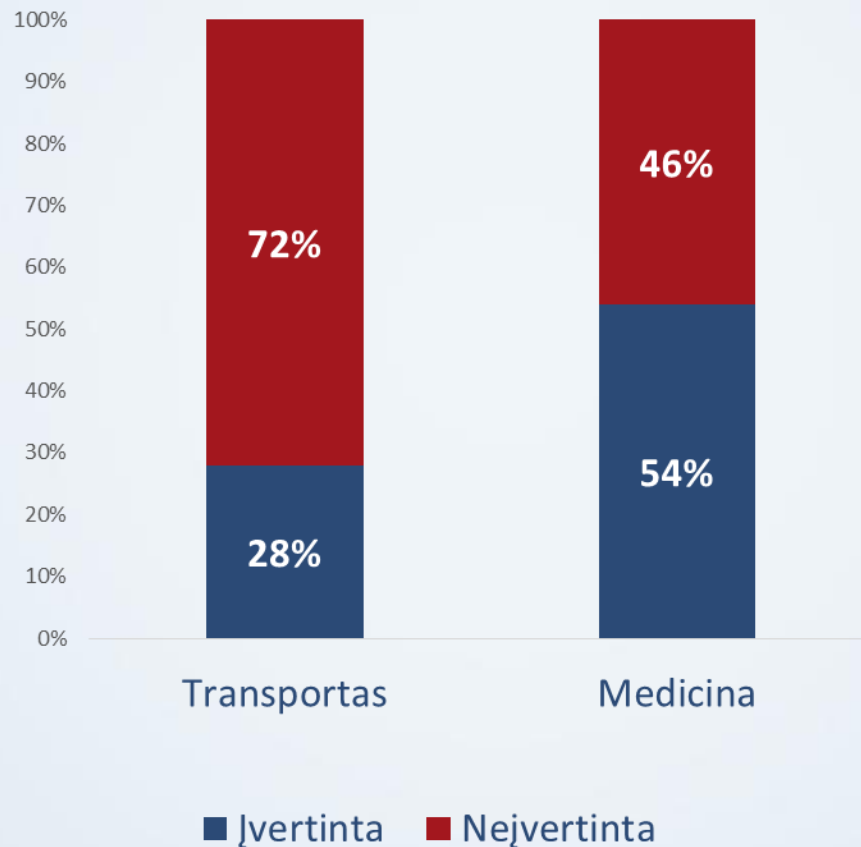
Paslaugų sektorius, t. y. viešbučiai ir restoranai

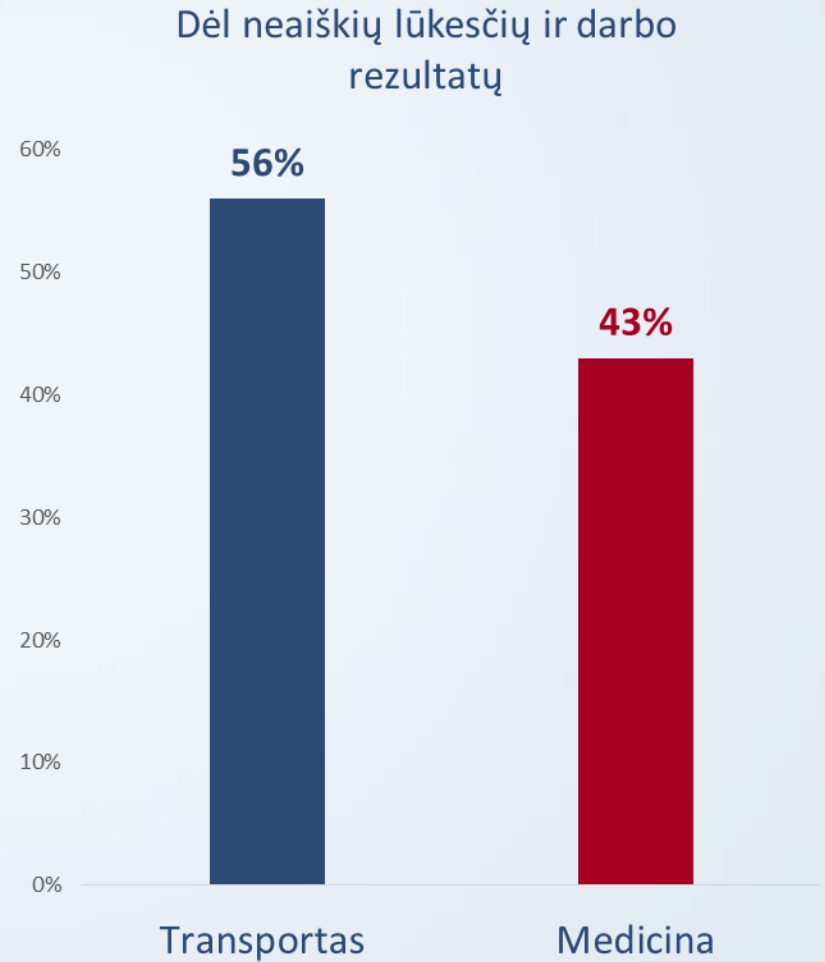
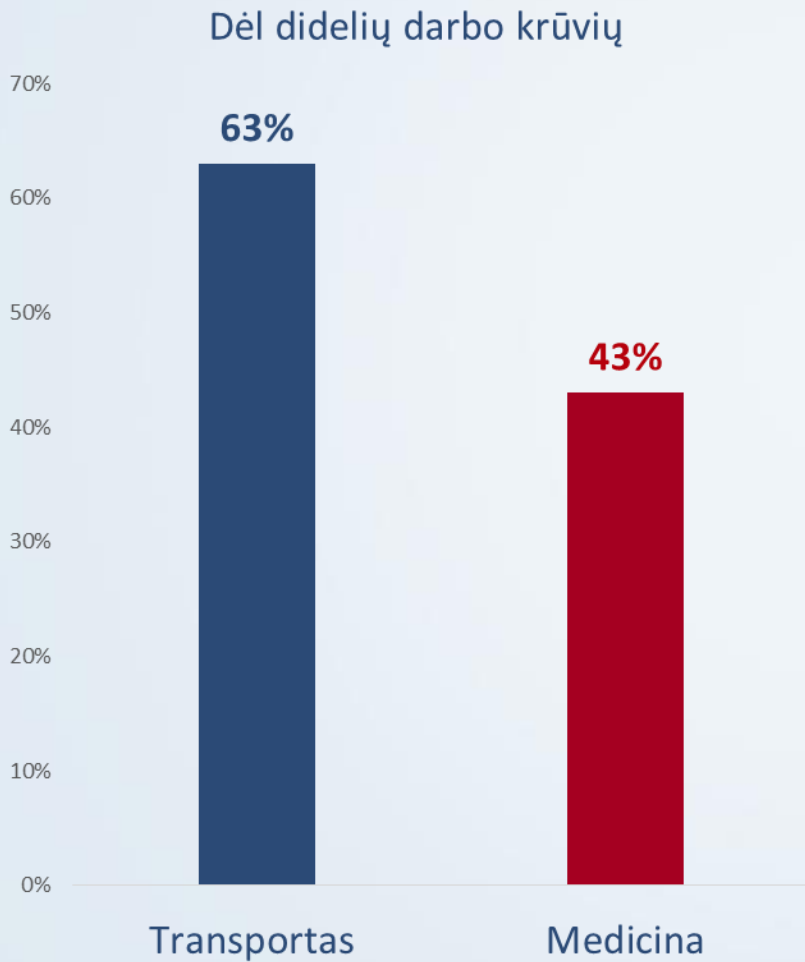
Transporto sektorius

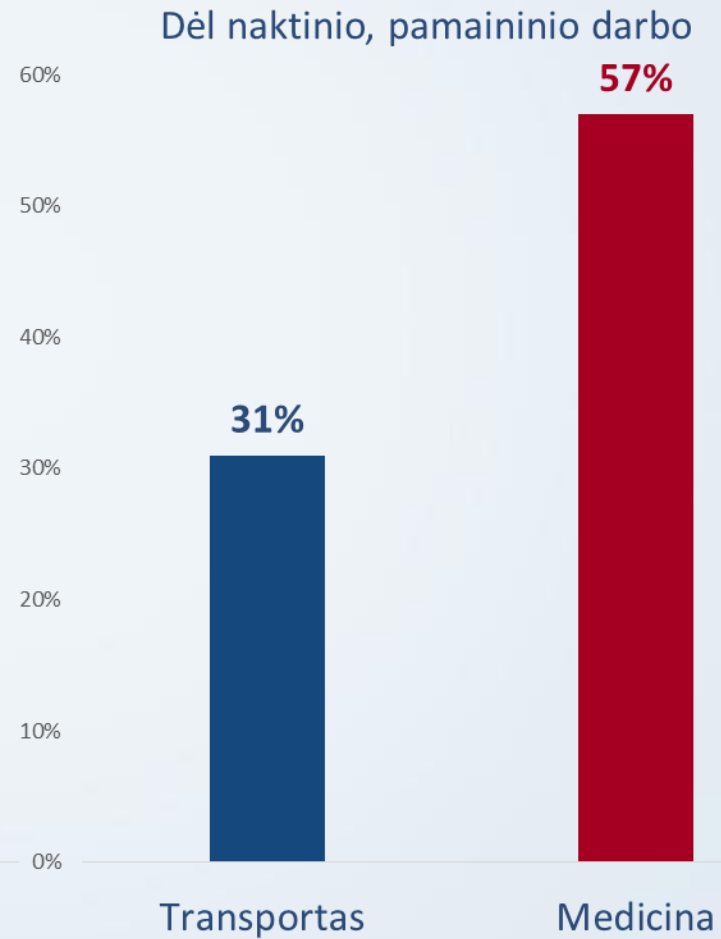
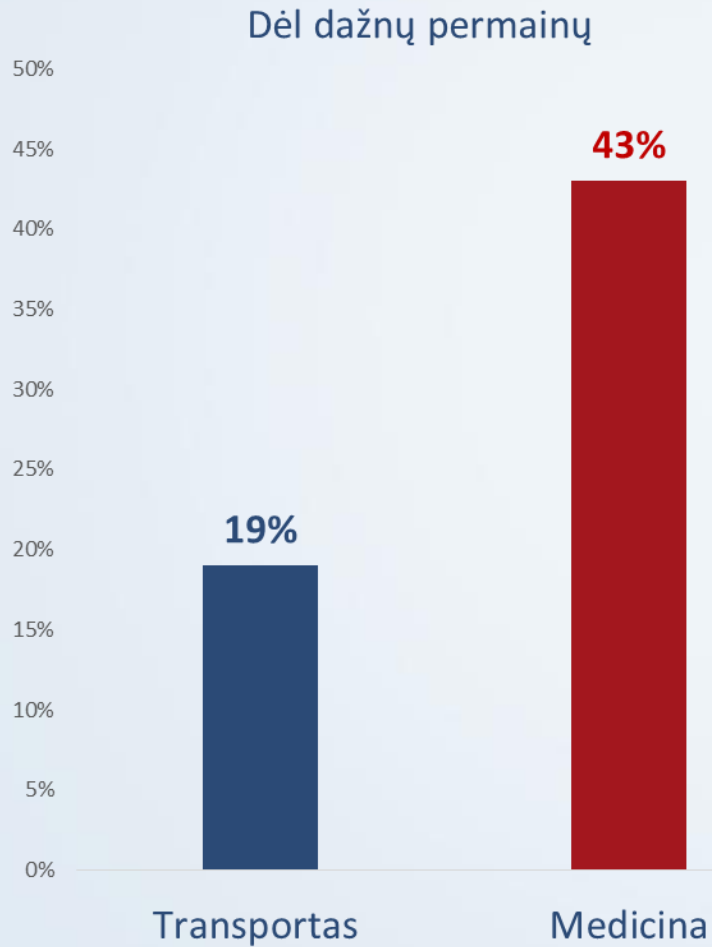
Kampanijos rezultatai: Psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimas

Nustatyta rizika:

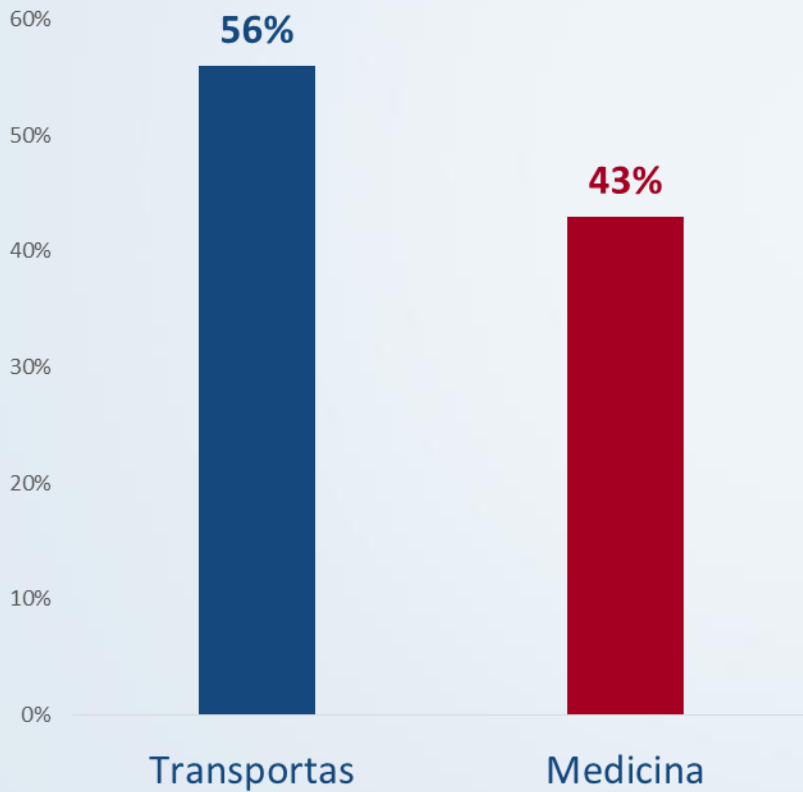

Nustatyta rizika:

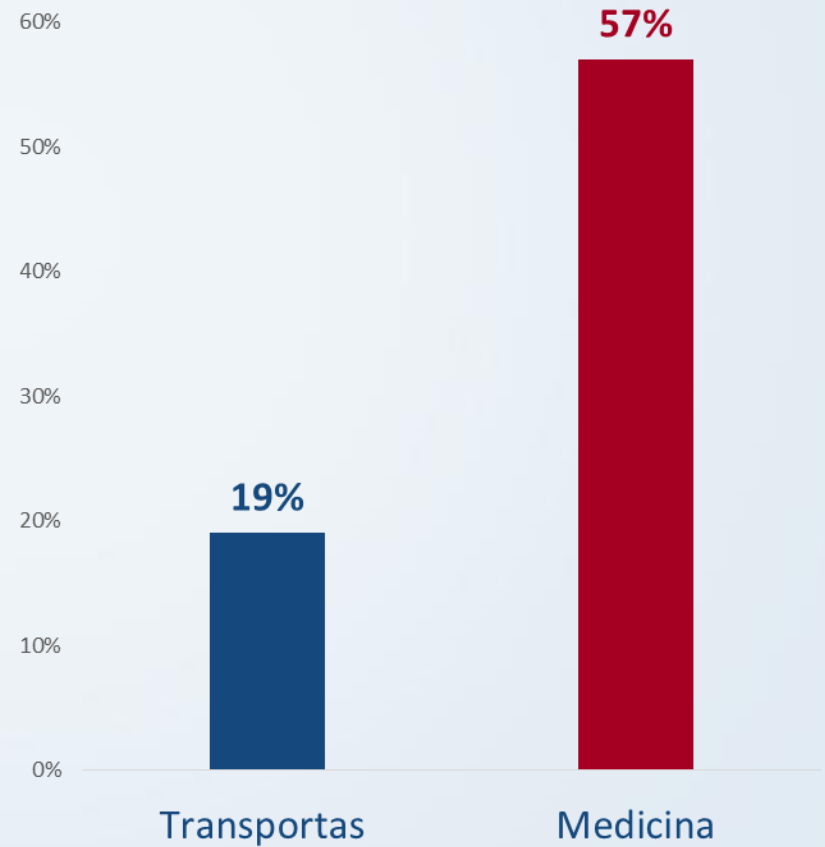

Nustatyta rizika:

Dėl nepatenkinamų tarpusavio santykių

Dėl bauginimų, grasinimų, smurto

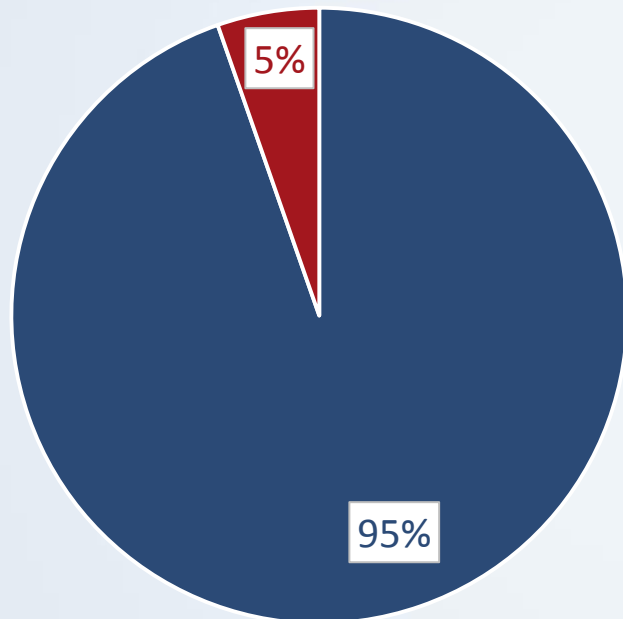

57% sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose buvo atliktas psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimas, nustatyta rizika dėl smurto, bauginimų, grasinimų bei naktinio ir pamaininio darbo.

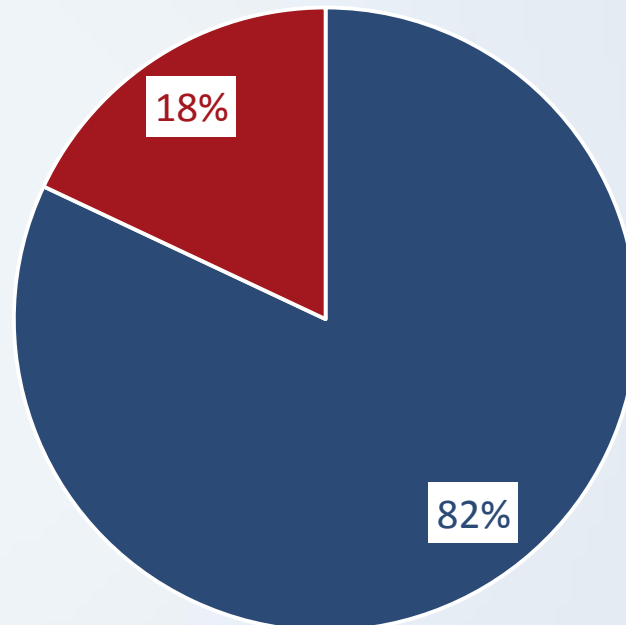
Esminiai smurto darbe požymiai:

- trečiųjų smurtas, t. y. smurtautojas **yra ne bendradarbis**, ne kolega
- smurtas, nukreiptas į darbuotoją **dėl jo atliekamo darbo**
- grėsmė darbuotojo saugai ir sveikatai, ketinama pakenkti aukai arba smurtautojas pats nebegali valdytis (pvz. veikiamas narkotikų)

Nelaimingi atsitikimai darbe

Nelaimingi atsitikimai darbe dėl smurto

Nelaimingi atsitikimai darbe sveikatos priežiūros įstaigose
Visi nelaimingi atsitikimai darbe